

УДК 341.162

ХОМЕНКО Анна Романівна,

курсантка I курсу факультету № 4

Харківського національного університету внутрішніх справ;

МАЛЬЦЕВ Вадим Віталійович,

викладач кафедри конституційного

і міжнародного права факультету № 4

Харківського національного університету внутрішніх справ

<https://orcid.org/0000-0003-0214-8976>

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ В БОРОТЬБІ З КІБЕРЗЛОЧИННІСТЮ: РОЛЬ ІНТЕРПОЛУ ТА ВЗАЄМОДІЯ З НАЦІОНАЛЬНИМИ ПРАВООХОРОННИМИ ОРГАНАМИ

Завдяки глобалізації та стрімкому розвитку інформаційних технологій, кордони між країнами стають все менш помітними, а традиційні методи протидії злочинності поступово втрачають свою ефективність та потребують модернізації. Перехід людства в інформаційну епоху змінив роль інформації в усіх процесах, що відбуваються на нашій планеті. На сьогодні вона може бути як засобом забезпечення безпеки, так і загрозою та небезпекою [1, с.1]. Внаслідок впливу цифрових технологій на глобалізаційні процеси та розвиток міжнародної злочинності, міжнародна співпраця в боротьбі з кіберзлочинністю набуває особливого значення, оскільки така співпраця дозволяє об'єднати зусилля різних країн для більш ефективної протидії кіберзлочинам та встановлення ефективної системи безпеки в цифровому просторі.

Міжнародна співпраця у боротьбі із кіберзлочинністю ґрунтується на ряді міжнародних договорів та конвенцій, що стосуються боротьби з кіберзлочинами. Одним з основних міжнародних документів, спрямованих на співпрацю між державами у боротьбі з кіберзлочинами виступає Будапештська конвенція про кіберзлочинність 2001 року. Вона стала першою спробою стандартизації та гармонізації законодавства різних країн у цій сфері. Значення цієї конвенції полягає в тому, що вона встановлює основні принципи міжнародної співпраці у боротьбі з кіберзлочинами та визначає роль правоохоронних органів, таких як Інтерпол, у цьому процесі.

Перш за все дія конвенції спрямована на гармонізацію національних законодавств: вона закликає держави-учасниці гармонізувати своє законодавство в області кіберзлочинів, визначаючи такі злочини як незаконний доступ до комп'ютерних систем, незаконне втручання в комп'ютерні системи та мережі, комп'ютерні шахрайства та крадіжки даних. Така гармонізація сприяє спільному розумінню кіберзлочинів та їх класифікації, а також полегшує співпрацю між державами. Крім того Будапештська конвенція встановлює механізми співпраці між правоохоронними органами країн-учасниць у розслідуванні кіберзлочинів, включаючи обмін інформацією, надання взаємодопомоги та проведення спільних розслідувань [2].

Міжнародна організація кримінальної поліції (Інтерпол) відіграє важливу роль у координації зусиль національних поліцій країн-членів у боротьбі з міжнародними злочинами, включаючи кіберзлочини. Згідно з дослідженням Сендлера,

Ерса та Ендерса, ефективність контртерористичної діяльності Інтерполу демонструється тим, що за кожен долар США, вкладений у її роботу, країни-члени отримують в середньому 200 доларів США [3].

Заснований у 1923 році, Інтерпол має на меті забезпечення міжнародної платформи для співпраці та координації національних правоохоронних органів у розслідуванні та виявленні транснаціональних злочинів. Організація, що нараховує 190 країн-членів, сприяє обміну інформацією, навчанню та технічній підтримці, а також проведенню спільних операцій у вирішенні низки кримінальних проблем. До переліку головних завдань Інтерполу входить вирішення шести основних кримінальних проблем: корупції, незаконного обігу наркотиків, організованої злочинності, фінансові та високотехнологічні злочини, втікачі, торгівля людьми та транснаціональний тероризм [4].

На сьогоднішній день роль Інтерполу в координації боротьби з кіберзлочинністю є досить суттєвою та має кілька головних аспектів. Зокрема, Інтерпол сприяє обміну інформацією та даними між національними правоохоронними органами країн-членів. Це дозволяє оперативно реагувати на нові та існуючі загрози, виявляти злочинні групи, зайняті кіберзлочинами, та координувати міжнародні розслідування.

Крім того, Інтерпол підтримує розвиток спеціалізованих підрозділів правоохоронних органів, надаючи їм інформацію, проводячи навчання спеціалістів та забезпечуючи необхідними ресурсами для протидії кіберзлочинності. Така співпраця стосується підготовки фахівців, оновлення технічних знань та навичок, а також вивчення передових методів розслідування кіберзлочинів.

Інтерпол також сприяє розробці міжнародних стандартів та гармонізації законодавства у сфері кіберзлочинності. Організація допомагає впроваджувати положення міжнародних договорів та конвенцій, таких як Будапештська конвенція, у національні правові системи, що сприяє єдності підходів до протидії кіберзлочинам.

Останнім, але не менш важливим аспектом є співпраця Інтерполу з іншими міжнародними організаціями та ініціативами у сфері кібербезпеки. Це дозволяє поєднати зусилля у вирішенні спільних проблем, включаючи координацію розслідувань, обмін інформацією та розвиток методів протидії кіберзлочинам. Зокрема, Інтерпол взаємодіє з ООН, Європейським Союзом, Організацією з економічного співробітництва та розвитку, а також з регіональними та міжнародними ініціативами, такими як Європейський центр боротьби з кіберзлочинами Європолу.

Всі ці аспекти демонструють важливість ролі Інтерполу в координації боротьби з кіберзлочинністю на міжнародному рівні. Інтерпол допомагає національним правоохоронним органам об'єднати зусилля, підвищити ефективність розслідувань та протидії кіберзлочинам, а також розвивати міжнародні стандарти та законодавство у цій сфері. Ця координація між країнами є критично важливою для успішної боротьби з транснаціональною кіберзлочинністю та забезпечення кібербезпеки на глобальному рівні.

У підсумку варто зазначити, що міжнародна співпраця в боротьбі з кіберзлочинністю є необхідним компонентом успішної протидії транснаціональним кіберзлочинам. Важливість міжнародних договорів та конвенцій, зокрема Будапештської

конвенції, полягає в створенні єдиної правової основи та стандартів для країн у сфері кіберзлочинності.

Роль Інтерполу як ключового учасника у координації міжнародної співпраці в боротьбі з кіберзлочинами виявляється у обміні інформацією, підтримці спеціалізованих підрозділів, розвитку законодавства та співпраці з іншими міжнародними організаціями.

Наголосивши на значущості такої співпраці, особливо з урахуванням постійного розвитку технологій та зростання кіберзлочинності, важливо продовжувати підтримку та розвиток міжнародних механізмів, які сприяють боротьбі з кіберзлочинами. Тільки спільними зусиллями національних правоохоронних органів, Інтерполу та інших міжнародних організацій можна досягти значних результатів у протидії кіберзлочинності та забезпеченні кібербезпеки на глобальному рівні.

Список використаних джерел

1. Максименко Ю. Є. Теоретико-правові засади забезпечення інформаційної безпеки України : автореф. дис.... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Максименко Юлія Євгенівна. –Київ, 2007. –20 с.
2. Про ратифікацію Конвенції про кіберзлочинність : Закон України : від 07.09.2005 No 2824-IV. // Сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2824-15>.
3. Sandler T., Arce D., Enders W. An evaluation of Interpol's cooperative- based counterterrorism linkages. *Journal of Law and Economics*. 2011. Vol. 54. pp. 79–110.
4. Gardeazabal J., Sandler T. INTERPOL's Surveillance Network in Curbing Transnational Terrorism. *Journal of Policy Analysis and Management*. 2015. Vol. 34, No. 4. pp. 761–780.

Одержано 29.04.2023

UDC 343.431-053.2

KRULÍK Oldřich,

doc. Mgr., Ph.D.

Office of the Criminal Police and Investigation Service,

Police of the Czech Republic

<https://orcid.org/0000-0003-4048-5965>

HUMAN TRAFFICKING, ESPECIALLY REGARDING CHILDREN, IN THE MEDIA ENVIRONMENT OF THE CZECH REPUBLIC – VICTIMS AND PERPETRATORS FROM UKRAINE, MOLDOVA AND THE RUSSIAN FEDERATION

Annotation: The study is devoted to the monitoring of the press in the Czech Republic (years 1998 to 2023), especially with regard to mentions of child trafficking and child prostitution. The first question is whether the media image corresponds to official police statistics; or rather, what trends can be traced in this context? The second question concerns the role of citizens of Ukraine, Moldova and the Russian Federation in this context – are they mentioned in this regard at all? Are these persons perceived more as victims or as perpetrators of this type of crime?

Note. The study is part of the project "Comprehensive Approach to the Prevention and Combating Child Trafficking", VC20222025009 [2].